

A njo po družbi tudi skomina —
Zakroče in prhne mi v zrak —
In mrtva je gozdna ravnina,
Le moj jo oživlja korak.

Pomladi žarek trepeče —
Oj solnce pomladi čudesa troseče!
Čudesa življenja in sreče!
Drugodi seveda, a tukaj nikdar,
Ker smrt na ravnini je tej gospodar.

Objela otožnost mi dušo je mlado,
In bil sem nesrečen v odurni goščavi.
Drugam pohitelo srce bi mi rado,
Da tam se zvedrí in ozdravi.

A kaj, ker na tujo si zemljo pregnan,
Na ptuje ravnine, na ptuje ljudi prikovan!

Ni res! — Telo je samo prikovano,
A duhu na veke prost je polet.
Odprto nebo mu je prostrano,
Odprt iz daljave v daljavo pogled.
In dvigne se duh mi v deželo nazaj,
Kjer s cvetom odeva se gaj,
Kjer poje škorjanček nad njivo,
Kjer jezero pljuska vabljivo,
Kjer viri šumljajo, kjer reke vršé,
Kjer beli snežniki v nebesa kipé!

Dovolj! — Na desno se pot je obrnil:
In duh se nazaj mi je vrnil:
A kaj je plačilo užitega raja?
Da žalost še večja srce mi napaja.

II.

Razpotje.
Na trhlém križu Ti visiš,
Razpet, otožnih lic.
V bolesi smrtni mi blediš,
Krog sènec krona iz bodíc.

Samevaš.
Poredko mimo človek gré,
A večkrat sreča Te vihar.
Ne venčajo človeške te roké,
Le vreme tvoj je gospodar.

Razpelo sveto,
Izdelek nisi slavnih rok!
A vendar tvoj obraz —
Ne smeh, ne jok —
Otožne duše je izraz.

Ker ne ljudje,
Zato te trn samo krasí,
Ki se ob deblu tvojem slok
Ovija divje, brez skrbí
Potrtih svetih nog.

Slučaj?
Oh ni! Saj trn predobro vé,
Da stlali so na pot
Le trnje ostro Ti ljudje,
Čeprav so zvali Te: Gospod!

Zveličar moj!
Če meni trnjeva je pot,
Saj ni zato mi žal:
Saj ločil rad se bom od tod
In rad življenja pot končal.

F. S. Finžgar.

Delavcu.

Ko delavec samši, utrujen in lačen
Na večer se vračáš domóv,
Osorno-uporno leskeče okó ti,
Kot nosil bi v duši otróv.

„Kdor žuljev na dlani pekočih ne nosi,
Ne mislí, ne čuti s teboj!“
Takó ti nedavno pri delu zatrdil
Skrivnostno prijatelj je tvoj.

„Vse bele roké in oblastna njih dela
Sovraži, sovraži na smrt,
Pa skoraj slobode, enakosti, bratstva
Na zemlji ti raj bo odprt!“

Nikomur več sluga in suženj ne bodi,
Nikomur ne bodi več stroj —
Za nami prijatelj, za-sé in družino,
Za nami, prijatelj, na boj!“

Molčé prisluškal besedam si takim
In dušo ob njih si pojíl,
In nekega dneva ti duh je zagôrel
Brezmejno osvetnih čutil . . .

Od takrat še danes, ko truden in lačen
Na večer se vračáš domóv,
Osorno-uporno leskeče oko ti,
Kot nosil bi v duši otróv.

Ne veš, ko te gledam, kakó se mi smiliš,
Kakó bi pomogel ti rad!
A zdiš se mi trd kot v omotici človek,
Ki v srce ga pičil je gad.

Ná rôko, prijatelj! — I zanjo ne maráš . . .
Besedo vsaj sprejmi v spomin:
Oh gledi in pazi, da tukaj in tamkaj —
Na veke ne bodeš trpin.

Jožef Volc.